

Rozprávanie Milana Dančíka.

Narodil sa 10. júla 1926 v Trstenom. Matka Mária r. Kacerová zo Smrečian narodená 1885, otec Adam narodený 1881. Milan mal sedem bratov a sestru. Do štátnej školy chodil do Bobrovca, lebo škola v Trstenom vtedy bola cirkevná katolícka a on bol evanjelik. Chodil ešte po drevenom moste. Škola v Bobrovci bola v budove dnešnej škôlky. Po ôsmych rokoch školy ostal doma gazdovať s otcom. 14. februára 1945. roku prišli do dediny Nemci a rovno z domu odviekli so sebou otca i syna ako kriegspion-ov (vyzvedač) do väzenia do Ružomberka. Tam pobudli tri týždne. Otca potom pustili, syna odviekli do Linza v Rakúsku, vtedy súčasť Tretej ríše (Hitlerovo Nemecko). V Salzburgu robili ako väzni na cestách a odpratávaní ruín po americkom bombardovaní. I mŕtvolky bolo treba odpratávať. Mesto oslobodila 7. americká armáda. Keď sa dokázali dohovoriť s dôstojníkom, čo vedel po poľsky, verboval ich tento do americkej armády. Sľúbil im poslať auto. Auto prišlo, bývalí väzni nasadli. Aké bolo ich prekvapenie, keď do nákladáku nahnali americkí vojaci ešte esesákov (príslušníci elitných Hitlerových vojsk). Tak sa dostali do zajateckého tábora pre Nemcov. Kým vysvetlili, že tam nepatria a ktosi hore rozhodol, strávili v tábore tri týždne. Všimli si, že nemeckí väzni sa mali oveľa lepšie než oni v nemeckom väzení. Strava dobrá, ba pre bývalých väzňov výborná, kultúrne programy. Tých sa nezúčastňovali, lebo boli po nemecky. Zaúradoval znovu poľsky hovoriaci americký dôstojník a zaobstaral im prevoz Studebakrom (americké nákladné auto) do Plzne. Plzeň bola totiž pod americkou kontrolou. Tam sa stretol s Blažejom Haluškom. Dostali papier, že sa majú hlásiť vo svojom bydlisku a mohli ísť domov. Vlakom sa dostali až do Žiliny. Pod Strečnom však boli stále vyhodené mosty. Zobrali ich na auto sovietski vojaci (vojaci Sovietskeho zväzu, dnes Rusko). Pár kilometrov za Žilinou auto zhaslo a mašínist (vodič) prehlásil: “mašina kaput”. Porovnanie amerických a sovietskych vojakov v očiach bývalých väzňov jasne hovorilo v prospech tých amerických. Do Ružomberka zašli pešo. Tam naďabali na rušeň, čo šiel na skúšobnú jazdu. Na mašine sa dovezli do Mikuláša. Na sviatok Petra Pavla sa dostali konečne domov.

Vojna zobrala trstianskym gazdom veľa. Polia neobrobené, mnohé zamínované. Nemci zobrali u Dančíkov dva voly, dve kravy i ovce. Zakrátko povolali Milana na vojenskú službu. V Novom Meste nad Váhom získal odbornosť rádiomechanika. Otec, keď chcel dostať podporu 400 Kčs (Korún československých), podpísal ako jeden z prvých polia družstvu. Odovzdať musel nielen polia ale i pluhy, kopačku na zemiaky, dva voly, rebriniak a doštiak. Na rebriniaku sa zväžalo seno, na doštiaku ostatné, hlavne hnoj na role. Do družstva ale musel ísť pracovať jeden člen rodiny. Otec umrel a rad vychodil na Milana. Nakoniec sa dohodol s bratom Viliamom. Ten sa stal traktoristom a Milan sa zamestnal v rádioopravovni v Liptovskom Mikuláši. Opravovňa bola u Donátov, dnes Poľovnícke potreby na ulici 1. mája. Keď začala vysielat' televízia, mali auslág (výklad) zhruba oproti pošte. Chytali signál na veľkú anténu priamo z Bratislavy. Televízor Athos priťahoval pozornosť. Ľudia pozerali a zavadzali vtedy veľmi malej premávke áut zo stanice. Prišli žandári (vtedy Verejná bezpečnosť) a prikázali zobrať prijímač z výkladu. Milan sa stal televíznym opravárom. Až do dôchodku v 1986. roku pracoval v opravovni v katolíckej fare v Mikuláši. Ešte päť rokov strážil závod 02 Kožiarskych závodov (za kat. kostolom v Mikuláši, dnes komplex Billa).

Televízor veľký ako rádio s malou asi 20 cm obrazovou elektrónkou ruskej výroby si kúpil aj domov. Nepodarilo sa naladiť Bratislavu, ale veľmi dobre chytil Budapešť. Tá dávala veľa športových prenosov. Na tie sa chodili pozerat' mnohí Trst'ania do Dančíkov. S Ľudom Šlaukom z Liptovského Michala urobili ako fušku “zvony” v Malom Borovom. Na veži nemali zvon. Dali tam dva reproduktory, zosilovač a magnetofón MGK10 s nahrávkami zvonov. Dodnes je systém používaný, hoci medzičasom majú tamojší na veži nový zvon.

Bol predsedom MNV (miestny národný výbor) v rokoch 1964 až 1990, okrem jedného volebného obdobia, potom starostom v rokoch 1994-1998. Spočiatku nebolo jednoduché získať materiál, mechanizmy či ľudí na akcie obce. Keď sa staval most cez Jalovčianku a miestnym rozhlasom bola vyhlásená brigáda, prišiel o pol hodiny predseda družstva Piatka a vyhlásil brigádu na obracanie sena či výstavbu maštali. Na moste sa dalo lepšie zarobiť, lebo pláca bola 2 Kčs na hodinu, na družstve platili 2 Kčs za jednotku. Pritom jednotiek sa dalo urobiť 2 až 3 za deň. Aby mohol chodiť autobus vysypali makadamom cestu od nového mosta po križovatku. Mnohé sa dalo vybaviť pri pohárikú. Ľudia sa iba čudovali, keď Cestné stavby vozili makadam na cestu cez dedinu. Predtým blato z cesty lopatami odhadzovali. Zo starej školy sa podarilo urobiť kultúrny dom. V ňom bola aj veľká slávnosť 700. výročia založenia obce v 1969. roku. V pamäti ostane lampiónový sprievod a Duško Štefanisko, ktorému lampión zhorel. Bolo obvyklé, že funkcionári obce museli byť členmi Komunistickej strany Slovenska. Milan Dančík ani Vladimír Mikuláš neboli nikdy členmi strany, i keď mali podporu dedinskej organizácie KSS.

V mladi hrávali futbal handrovou loptou pri vode i hokej ešte bez korčulí. Keď získal jednu korčulu hral tak, s jednou. Podarilo sa i lyžu zlomiť. Brat Viliam mu urobil novú z jaseňa. Tak mal jednu lyžu čiernu a druhú bielu.

Zábavy za 1. republiky bývali ešte v Palote. Tá stála oproti kostolu. Vlastnili ju Repovci (Jozef). Bola to vlastne veľká budova, predtým obytná rodu Bánov, neskôr časť slúžila gazdom na uskladnenie. Seno a iné bolo na poschodí. Dolu bola veľká sála. Chlapci, Miloš Trnovský, Laco Haluška, Milan Dančík poznali aj dieru v múre, ktorou chodili po zábave podopíjať Aláš, sladkú rascovú pálenku, čo ostala po stoloch. Podarilo sa im aj podpáliť Gromovie humno. To bolo pokryté "snopkom" – slamou (Strecha vraj vydržala v pohode 20 rokov.). Novinku – prskavky doniesol Laco. Ako vyhadzovali prskavky do vzduchu, pristála jedna na streche. Oheň vznikol hneď. Milan Dančík bežal po striekačku do Piklov. Pomáhal mu Rudo Repa. Humno zhorelo. Žandár Kňazovický vypočúval chlapcov a obvinil ich, že dávali boľševikom znamenia (bola 2. sv. vojna). Milan dostal trest dva mesiace s podmienkou na jeden rok. Keď v šesťdesiatych rokoch robil vodičský preukaz, povedali mu, že ho nedostane, lebo je trestaný. Mohol však požiadať o výmaz trestu a aj vodičský na motorku dostal. Skúšky skladal v miestnosti hotela Európa. Motorku mal ČZ 125 čiernej farby. Za 1. republiky nemal v Trstenom nikto auto, po vojne on motorku a Milan Repa auto – Škodu Spartak. Skúter Manet mal Vlado Vozárik a Blažej Haluška, jednosedadlový Pionier Palo Gajdoš.

V 1968 roku 21. augusta v noci prihrmeli Rusi s tankami. "Išiel som z húb na motorke. Zastavil ma ujo Mikuláš: "Vieš, čo sa robí?" S Valdkom Mikulášom sme šli do Mikuláša. Vo dvore Zväzarmu sme vysvetľovali ruským vojakom našu pravdu. Na dedine nebolo okupanta, ale ženy vykúpili predajňu Jednoty. Robili zásoby, ak bude vojna. Neskôršie dovedol Štefan Uram štyroch ruských dôstojníkov na zábavu. Boli s nimi aj "dévušky". Vojaci vošli do sály a Štefan uvádzal dévušky: "Idite, požáľujsta, idíte." "Nenamáhajte sa, my sme z Liskovej", znela odpoveď dévušky."

Oženil sa v roku 1956. S manželkou Annou rodenou Janíkovou z Bobrovčeka bývali dva roky v Bobrovčeku, dva v rodičovskom dome, kým nepostavili vlastný a v 1960 roku sa doň nastáhovali. Majú tri dcéry: Naďu, Vieru a Evu.

Zapísal 9. júla 2005 Jozef Mydliar.